

Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel
i świąt uroczystych w Drukarni
Stanisława Gieszkowskiego

N° 250.

Kwartalnie kosztuje złotych sześć
miesięcznie złotych sześć.

WTOREK 2 Listopada 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień odzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła pośl. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrza i różne uwagi		
6 ¹¹	27 ¹¹	6 ¹¹	63 ¹¹ + 5.	6 ¹¹ 3.	20 PPn.	Wschodni średni	Pochmurno	Deszcz
2	6.	86 ¹¹ + 6.	6 ¹¹ 3.	42 słaby
10	7.	13 ¹¹ + 4.	7 ¹¹ 3.	00	PPn.	Wschodni

Nro 3932. Pol.

Kundmachung.

wegen Benützung der Krakauer Ober-
schlesischen Eisenbahn für Briefe und al-
le Gattungen Fahrpostsendungen, wie
auch wegen Bestehen einer Mallepост zwi-
schen Krakau und Gleiwitz.

§. 1.

Vom 1ten November l. J. angefangen wird
täglich zwischen Krakau und Gleiwitz in Preußen
nur eine Mallepост unterhalten werden, die von
Krakau um 3¹/₂ Uhr Nachmittags abgeht und um
7 Uhr früh in Krakau ankommt.

§. 2.

Diese Mallepост schließt sich in Gleiwitz an die
Eisenbahnfahrten von und nach Breslau in der
Art an, daß Reisende, Korrespondenzen und son-
stige Sendungen, welche z. B. am Montag um
3¹/₂ Uhr Nachmittags von Krakau abgehen,
am Dienstag um 11. Uhr Vormittags in
Breslau eintreffen, und jene, welche z. B. von
Breslau am Montag um 12¹/₂ Mitags ab-
gehen, am Dienstag um 7. Uhr früh in
Krakau anlangen.

§. 3.

Die Passagiersgebühren sind auf der Strecke
von Krakau bis Neu Berun mit 20. Kr. Conv.
Münze, und auf jener von Neu Berun bis Gleiwitz
mit 5 Silbergr. für die Person und Meile
bemessen betragen, also im Gauzen für den erste-
ren Theil des Weges 2 Fl. 45 Kr. Conv. Mün-
ze und für den letzteren 1 Thaler preussisch.

Alle übrigen für diese Mallepост geltenden Be-
stimmungen bleiben ungeändert.

§. 4.

Außer dieser Mallepост wird eine Postverbin-
dung zwischen Krakau und Preußen für Briefe

Nro 3932. Pol.

OBWIESZCZENIE.

względem użytkowania z kolei żelaznej Kra-
kowsko-górno-Szląskiej, co do przesłania li-
stów i wszelkiego rodzaju pakunków woz-
owych, jako też względem istnienia poczty o-
sobowej (Mall-post) pomiędzy Krakowem i
Gliwicami.

§. 1.

Od dnia 1. Listopada poczynając, jedna
tylko codzienna poczta osobowa, (Malle-post)
pomiędzy Krakowem i Gliwicami utrzymywa-
ną zostaje, która z Krakowa każdego dnia o
godzinie w pół do 4tej po południu odcho-
dzić,—do Krakowa zaś codziennie o 7ej z ra-
na przychodzić będzie.

§. 2.

Takowa poczta osobowa (Malle-Post)
łączy się w Gliwicach z jazdą na kolei że-
laznej do Wrocławia, i na powrót, w takim
sposobie; że podróżni, korrespondencye i in-
ne poselki, które np. odchodzą z Krakowa o
godzinie w pół do 4tej po południu, w Po-
niedziałek,—przychodzić będą we Wtorek o
godzinie 11 przed południem do Wrocławia;
zaś te, które np. odchodzą z Wrocławia w
Poniedziałek o godz. 12¹/₂ w południe,— przy-
chodzić będą we Wtorek o godzinie 7 z ra-
na do Krakowa.

§. 3.

Oplata osobowa od podróżnych na prze-
strzeni od Krakowa do Nowego Bierunia (Neu
Berun), wynosić będzie 20 Xr. w monecie kon-
wencyjnej na milę, z Bierunia zaś do Gliwic
po pięć srebrników pruskich od osoby,— za-
tém w ogóle za pierwszą przestrzeń drogi ryń-
skich 2 Xr. 45 w monecie konwencyjnej, za
drugą zaś 1. talar pruski.

Wszelkie inne rozporządzenia względnie
rzeczowej poczty osobowej (Mall-Post) obo-
wiązuujące, zostają w swojej mocy. —

§. 4.

Oprócz powyższej poczty osobowej, (Mall-
post),—związek pocztowy pomiędzy Krakowem

und alle Gattungen von Fahrpostsendungen auch noch mittelst des von Krakau um 9½ Uhr früh abgehenden und in Krakau um 9½ Uhr Abends ankommenden Eisenbahnjüges unterhalten werden.

§. 5.

Das k. k. Postinspektorat in Krakau wird die Aufnahme der Briefe nach Preußen zur Abfertigung auf der Eisenbahn um 8¼ Uhr früh und zur Abfertigung mit der Mallepost um 3 Uhr Nachmittags schließen.

Krakau am 28. Oktober 1847 r.

Moriz Graf Deym
k. k. Hofkommissär.

i Prussami, co do listów i wszelkiego rodzaju przesyłek wozowych, utrzymywany także będzie za pomocą pociągów na kolej żelaznej z Krakowa o godzinie w pół do 10tej z rana odchodzących, a wieczorem o godzinie w pół do 8mej wieczorem do Krakowa przychodzących.

§. 5.

Cesarsko Królewski Inspektorat Pocztowy w Krakowic, przyjmować będzie listy dla odśelania do Pruss koleją żelazną, codziennie do godziny w pół do 9tej z rana, dla odśelania zaś pocztą osobową (*Malle-poste*) do 3 popołudniu.

Kraków d 28 Października 1847 r.

Maurycy Hr. DEYM.
C. K. Kommissarz Nadworny.

K R A K Ó W.

Kościół S. Tomasza przy Ulicy Szpitalnej po zamknięciu z powodu złożenia w nim sprzętów kaplicznych, w d. 31 Października b. r. przez Towarzystwo Dobroczyńności otwartym został. J.W. JMX. Łętowski Biskup Administrator Dyecezyi, odbył Mszą Świętą, przy odśpiewaniu przez dzieci pod opieką zostające, pieśni pobożnych, i licznie zgromadzone osoby, pobłogosławił. — Następnie co święto, Msza w tymże Kościele, odbywana będzie.

Wiadomości zagraniczne.

— Warszawa 28 Października. —

Jego Cesarska Mość Cesarz Austriacki, pragnąc okazać zadowolenie swoje z usług oddanych przez dowódcę 3 korpusu piechoty, generał-adjutanta Rüdigiera, przy urządzeniu spraw Krakowa, po zajęciu tego miasta przez wojska powierzonego mu korpusu, mianować go raczył kawalerem orderu swego Leopolda Wielkiego Krzyża 1ej klasy, do przyjęcia i noszenia którego, Najjaśniejszy Pan najmiłosćwiej przychylić się raczył; o czém kanclerz cesarstwa spraw zagranicznych w dniu 28 lipca r. b. zakomunikował głównodowodzącemu czynną armią.

— Petersburg 19 Października. —

W gazecie Rygskiej *der Zuschauer* donoszą o nieszczęsnym przypadku, zdarzonym w początkach września w czasie polowania, w gubernii Witebskiej. Marszałek powiatu Wielizkiego, A. Ciechanowski, zastrzelony został, przez nieostrożność jednego z myśliwskich, który złudzoną będąc czapką szarą, dostrzeżoną za krzakiem, wziął ją na cel i trafił P. Ciechanowskiego w samą głowę. P. Ciechanowski przeżył jeszcze kilka dni, i odzyskawszy na chwilę przytomność, zaświadczył o niewinności swojego zabójcy.

— Prussy. —

Na posiedzeniu sądu kameralnego z dnia 4go września, prokurator królewski przedstawił wnioski względem obwinionych w sprawie powstania polskiego, Liebeltowi, hrabiemu Mielżyńskiemu, Ostrowskiemu i Łackiemu. Prokurator królewski oświadcza, że przeciw Liebeltowi tyle jest dowodów, że wedle wszelkich zasad myślenia i doświadczenia, jest oczywistém, że Liebelt był wtajemniczony w cele demokratycznego towarzystwa, że był członkiem tegoż i działał czynnie na jego korzyść. Na tém opiera prokurator żądanie uznania go winnym zdrady stanu. Co do hrabiego Mielżyńskiego oczywistém jest, że należał do związku demokratycznego; nie ma jednak dowodu, by z niego wystąpił; owszem dowiedzioném jest, że pozostał w związku i że był czynnym. Gdyby oskarżony przed 1840 rokiem z niego wystąpił, w takim razie nie można by było przeciw niemu skargi wnieść, ponieważ amnestya uwolniła go od tego. Dalszym współudziałem stał się winnym znowu zbrodni, a chociażby nie działał czynnie, już może być do niego zastosowaną kara edyktem z 20 października 1798 r. paragrafem 5 przewidziana. Według tego paragrafu zaś winny taki zasługuje na kary prawem kryminalnem na zdrajców stanu naznaczone.

Dla tego prokurator wnosił, by hrabia Mielżyński był uznany winnym zdrady stanu. Co do Ostrowskiego nie ma dostatecznego dowodu, by należał do związku. Dla tego niepodobna żądać na niego kary; z tego więc powodu prokurator wniosków co do karogodności jego nie stawia. Przeciw Łackiemu tyle jest dowodów, że do związku należał, iż zasługuje już przez to samo na zastosowanie doń §. 97 prawa kryminalnego. Ale również wiele dowodów spotykamy, iż cel związku czynnie popierał, dla tego bez wachania można go o zdradę stanu oskarżyć i winnym go tegoż uznać.

— Londyn 16 Października —

Według listów i dzienników z Jamajki z 8 września dowiadujemy się, że rada handlowa tej wyspy z powodu zmniejszenia pracy na skutek emancypacji niewolników i wątpliwego stanu handlu cukrowego, wywołanego ostatniem planem o cukrze, postanowili zwołać zebranie deputowanych wszystkich zachodnio-indyjskich wysp i Gujany, na wyspę Sgo Tomasza. Na tém zgromadzeniu naradzać się mają nad środkami podniesienia upadłych interesów kolonii angielskich, by stosownymi środkami skłonić rząd angielski do wzięcia pod rozwagę stanu smutnego tych kolonij i wystąpienia z stosowną pomocą.

Englishman wychodzący w Kalkucie donosi, że rząd w Bengalu myśli wysłać do chińskiej Tartaryi poselstwo, któremu towarzyszyć będzie wielu uczonych. Poselstwo to ma wyruszyć z Kaszmiru, cel jego dotąd nie jest wiadomym, to tylko pewna, że więcej jest politycznym jak naukowym.

Towarzystwo dla opieki nad dziewczętami liczącemi mniej jak lat 15, założone w 1835 roku, wczoraj odbyło doroczne swe posiedzenie, na którym odczytano sprawozdanie, wedle którego w ostatnich latach, za wpływem towarzystwa zamknięto, 50 domów rozpusty w Londynie, wprzód zaś zamknięto takich domów 195. Od chwili otwarcia towarzystwo w swym domu przytułku przyjęło 435 dziewcząt, wyżywiło i wszystkie prawie oddało do porządnój służby. W téj chwili liczba dziewcząt pod jego opieką zostających wynosi 72.

— Madryt 12 Października. —

Jenerał Serrano odjechał zjadł wczoraj sześciokonnym powozem do Grenady. Jego wuj, jenerał Dominguez i jenerał Ros de Olano, przyjaciel pana Serrano tyle razy doświadczony, jechali po obu stronach powozu. Moderatyści wszystkoby mu przebaczyli, gdyby mogli być pewni, że ich ciągle przeciw progresistom wspierać będzie, jak to uczynił przy ostatniej zmianie gabinetu. Ultramoderatyści, grandowie i całe tak zwane dobre towarzystwo madryckie unikało pałacu, dopóki tylko jenerał Serrano reprezentował tam mial stronnictwo progresistów. Każdy mógł słyszeć jak powstawali na to, że Serrano w pałacu królowej zamieszkał, a treść dzienników ultramoderatystowskich najlepiej ich duch wskazuje. Ale jak tylko Serrano przeszedł na ich stronę, nie zważali na to że mieszkania nie zmienił, natychmiast bowiem ultramoderatyści, grandowie, damy, cisnęły się do pałacu, przedstawiając swe służby królowej, zapomniawszy zupełnie i zostawiwszy w odosobnieniu jej małżonka w Prado. Przedwczoraj, na pokojach z powodu urodzin królowej, dwa tysiące osób cisnęło się w salach pałacu i ani jednego granda, ani jednego człowieka z tytułem nie brakowało. Na wielki bal, który miał miejsce téjże nocy w pałacu, zaproszono 800 osób i nawet najzagorzalsi progresiści nie od-

mówili honoru znajdowania się na nim. Można tam było spotkać jenerała Linage, poufnego przyjaciela Espartera, z jenerałem Nogueras, na którym ciąży krew matki Kabreiry, rozmawiających z patriarchą Indyi. Dziś czytamy w *Staro*, że nigdy przyzwoitsze, nigdy znakomitsze towarzystwo nie otaczało królowej. W prawdzie Serrano nie był obecnym. Pan Salamanca przywdział mundur maltański, zapewne jako wspomnienie dekretu, którym dobra kawalerów Sgo Jana skasował. Nikogo to nie uderzyło, że król nie był obecnym na uroczystościach z powodu urodzin żony i w rocznicę jego ślubu dawanych.

Tymczasem papieżki delegat, Mre Brunelli, udał się do Pardo i miał długą konferencję z królem. Król w dniu 10 posłał królowej z powodu rocznicy jej urodzin list uprzejmy, w którym podobno żądał pozwolenia, by mógł na nowo zamieszkać obok niej w pałacu. Wielu ojców rodzin z niewiarą patrzają na to głową. Nie można wątpić wcale, że król postanowił pokryć przeszłość zapomnieniem. Zalił on się dotąd na jenerała Serrano tylko dla tego, że, jak zapewniają przyjaciele króla, nie zdjął kapelusza, gdy króla raz spotkał w pałacu.

Nie należy jednak mniemać, że oddalenie jenerała Serrano było skutkiem ostatniej zmiany gabinetu, lub że oba te wypadki z sobą w związku zostają. Espartero przypuszczał, że królowa poszła tylko za głosem swego serca mianując go senatorem i wzywał ją w swym liście, by ciągle tylko za głosem serca swego postępowała. Jego stronnicy, jenerałowie i ministrowie, którzy na wygnaniu niczego się nie nauczyli i nie nie zapomnieli, z przybyciem zaczęli dowodzić, że i gabinet Salamanca upadnie przed nimi, że Espartero przybędzie i obejmie znowu władzę nieograniczoną i królowę pod dawną opiekę podda; że nareszcie jenerałowie Serrano, Narvaez, Concha, Pezuela, Cordova, zostaną stawionemi przed sądem wojennym i stosownie do praw wojennych rozstrzelanemi. Czyż można mieć za złe tak zagrożonym jenerałom, że ci zwrócili się do ulubieńca znudzonego pozycją jaką zajmował, naciskanego przez własnych swych klientów i zażądali od niego, by wpływu swego chociaż po raz ostatni użył na ich korzyść, przyrzekając mu łaskę i przebaczenie. Zaiste, nieprzystoi progresistom z takim hałasem powstawać na jenerała Narvaez, nazywać drogę, którą on doszedł do władzy, niecną i haniebną, bo tę drogę sami otwarli; zresztą czyż godzi się, by progresiści tak prędko zgruchotali złotego cielca, do którego tak długo wznosili swe modły.

Narvaez Espartera uważa za tak mało znaczącego człowieka, iż prosił królowej by go mianowała posłem przy dworze londyńskim. Na giełdzie 3 procentowe 27½ na 50 dni 26½, 5 proc. 17.

— Rzym 15 Października. —

Wczoraj odbyty powrót Papieża z Albano Castel Gandolfo dokąd rano miał wycieczkę zrobił był podobny do tryumfu ukochanego ojca, który po długiej nieobecności między swoje z tęsknotą oczekującego dzieci wraca. Niezmierni okrzyki radości wdzięcznego ludu przyjęty ojciec święty udzielił mu błogosławieństwo apostołskie. Wczoraj o godzinie 2 z południa ogłoszone *Motuproprio* zawiera organizacją i zaprowadzenie przyszłej reprezentacji narodowej, która będzie ciągłą i co 5 lat zupełnie się odmienia w ten sposób że rocznie $\frac{1}{5}$ występuje i nowymi członkami się uzupełnia. — Gdy projekt do tej reprezentacji był ukończony i kardynałom dla robienia swych uwag przedłożony ci usiłowali ducha tejże dopisanymi notatkami odmienić dodając w końcu, że na tem kończą się wszystkie reformy

rządowe. Gdy to Papież przeczytał, wziął pióro, a poprzekreślawszy przytoczone uwagi, dopisał własnoręcznie: *Ebben, vogliamo vedere chi ci leghera le mani*, (zobaczymy, kto nam ręce zwiąże).

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 29 do dnia 30 Października.

Stadnicka Karolina hr., Kasperkiewicz Franciszek, Łonnicki Karol, Denker Ludwik, z Galicyi;--Rojewski ob., z Polski;--Graefe Karol, Modrzejewski Walenty, Winter Józef, Conti Alexander, Radziwoński Jan, Zedwitz Jeży hr., Jaklińska Marya, Berska Bronisława, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Paliszofski z żoną, Stemplowski z żoną, Szembek, do Galicyi;--Dobrowolska Marya ob., do Polski.

Kundmachung.

Das Wechselhaus **Arnstein & Eskeles in Wien**, hat unter höchster Genehmigung auf die jährliche Rente von fl. **84,000 C. M.**, welche demselben für die Periode von **vierzig** Jahren von der **Mailand-Como** Eisenbahn-Unternehmung garantirt, und **in erster Priorität hypothecarisch sicher gestellt** worden ist, **144,000 Rentenscheine**, eingetheilt in **40 Serien**, jede Serie zu **3,600 Stück**, ausgefertigt, und auf jedem dieser Rentenscheine den Emissions-Preis von fl. **14 C. M.** festgestellt.

Von diesen Rentenscheinen wird **alljährlich** bis zur Erschöpfung der Gesamt-Auzahl das beträchtliche Quantum von **3,600** Stücken verlost, und die auf jeden derselben entfallende **Prämie** dem Ueberbringer des betreffenden Rentenscheines bei dem genannten Wechselhause einen Monat nach erfolgter Ziehung bar ausbezahlt werden.

Diesen Rentenscheinen ist eine ungewöhnlich grosse Anzahl von bedeutenden **Prämien**, nämlich **40 Prämien** zu fl. **20,000**, — **40** zu fl. **5000**, — **40** zu fl. **2000** — u. s. w. zugewiesen, und auf **jeden** dieser Rentenscheine **muss** mindestens die Quote von fl. **14 C. M.** entfallen, daher der Besitzer im ungünstigsten Falle den Emissions-Preis zurück erbält, und sohin auf **2000 grosse Prämien unentgeltlich** mitspielt.

Das gefertigte k. k. priv. Grosshandlungshaus hat, sowohl in Anbetracht der grossen Soliditet, welche diese Rentenscheine auszeichnet, als auch in Berücksichtigung der unwiderlegbaren Vortheile, welche sie den Besitzern darbiten, die Vertheilung derselben im In und Auslande übernommen, und erlässt demnach an das geehrte Publicum und alle seine werthen Geschäftsfreunde die Einladung, demselben **bei Zeiten** die diessfalls gefälligen Aufträge ertheilen zu wollen.

Programme, welche den angezeigten Gegenstand näher beleuchten und erörtern, so wie die den Theilnehmern dargebotenen Vortheile genauer **detailliren**, werden unentgeltlich ausgefolgt.

Wien am 23. October 1847.

G. M. Perissutti,

k. k. priv. Grosshändler,

Kärntnerstrasse Nr. 1049, in ersten Stock.

In **Krakau** werden Subscriptionen auf diese Rentenscheine bis 15. November d. J. bei Herrn **J. F. Fischer** angenommen, wo auch die Programme unentgeltlich zu haben sind.